

Koskinen, Raija & Backman, Ann

Työelämän tutkimuspäivät Tampere, 6. - 7.11.2014

Työryhmä: Työn tutkimisen monet muodot: kriittiset metodologiset interventiot

Käytäntötutkimus työssä - kokemuksia nuorten kanssa tehdystä tutkimuksesta

Työpaperissa esitellään yhteisen tiedontuotannon prosesseja DelSam-hankekokonaisuuden (hankevaiheet I, II ja III) ajalta, vuosilta 2012 - 2014. DelSam -hankkeen tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta niissä toiminnoissa, joilla yhteiskunta tukee nuoria opintoihin tai työelämään pääsemisessä. Erityisesti pyritään tavoittamaan syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia ruotsinkielisiä nuoria ja heidän kanssaan työskenteleviä. Hankkeen keskiössä on kuulla nuorten kokemuksia ja mielipiteitä palveluista tavalla, joka vahvistaa nuorten osallisuutta palveluiden kehittämisessä. Nuorten työllistymistavoitteiden tukemiseksi hanke edistää alan eri toimijoiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat nuorten työpajat, työ- ja elinkeinotoimistot, oppilaitokset sekä kuntien sosiaalitoimi.

DelSam -kehittämishankkeeseen on yhdistetty tiedeperustainen, systemaattinen tiedontuotanto. Tutkimusten toteuttamiseen ovat osallistuneet useat opinnäytetöitään tekevät opiskelijat. Tutkimusta tehdään käytäntötutkimusotteella, jolloin tutkimuskysymysten määrittely, tutkimusprosessi ja tutkimustulosten käsittely nivoutuvat tutkittavaan toimintaan. Tavoitteena on toteuttaa prosessit tutkimukseen osallistuvien itsensä kannalta merkityksellä tavalla. Hankkeessa on toteutettu yksilö - ja fokusryhmähaastattelujen lisäksi mm. Bikva-arviointiprosesseja ja ennakoitidialogeja. Palvelumuotoilun menetelmää hyödyntäen on hankkeessa kehitetty ”Smilietagging”-toiminnallinen haastattelumenetelmä. Yli 18-vuotiaat nuoret tuottivat menetelmän avulla tietoa, jonka pohjalta hankkeen III vaiheen tavoitteet asetettiin. Nuorten kokemuksen mukaan he olisivat hyötäneet jo peruskoulun aikana tarjotusta tuesta opintojen ja työuran suunnittelussa.

Tutkimusmenetelmien mahdollistaessa aidon dialogin nuorten kanssa, ovat nuoret tuoneet esille kysymyksiään työstä ja pohdintaansa työn merkityksestä. Työ ei ole keskeisessä asemassa kaikkien nuorten ajatuksissa ja tulevaisuuden suunnitelmissa. Monet opintojen ja työelämän ulkopuolelle jääneet nuoret kokevat vaikeaksi sen, että lähes missä tahansa työssä edellytetään koulutusta. Esimerkiksi

peruskouluajan huonot kokemukset eivät kannusta opiskeluun. Nuoret saattavatkin päätyä pysyvästi työelämän ulkopuolelle. Suomalaisen työn tulevaisuudenkuvassa on merkityksellistä ottaa huomioon myös näiden nuorten kokemuksista koottu tutkimustieto.